

Faaogaina o lau fuafuaga faata'atia NDIS

1

2

3

TUSI 3 O LE 3

TUSI

3

O mataupu o lenei tusi e aofia ai le:

- Malamalama i lau fuafuaga faata'atia
- Faaogaina o lau fuafuaga faata'atia
- Iloiloina o lau fuafuaga faata'atia ma ona gasologa

E faapefea ona faaogaina lenei tusi

O lenei tusi e fesoasoani atu ina ia e malamalama i lau fuafuaga faata'atia National Disability Insurance Scheme (NDIS) ma auala e faaogaina ai faatupega, faatulaga tautua lagolago ma 'au'aunaga, ma galue aga'i i ou sini 'autū. E fesoasoani atu foi e iloilo ou sini 'autū ma tapenaga o le toe iloiloina o lau fuafuaga faata'atia.

Faoga le tusi lenei i taimi e te talanoa ai i lau So'otaga Early Childhood Early Intervention (ECEI) Coordinator, Local Area Coordinator (LAC) poo le National Disability Insurance Agency (NDIA) e faatatau i lau fuafuaga faata'atia NDIS ma gasologa aga'i i ou sini 'autū. E mafai ona e tusia i lalo ni mea o loo lelei ona faagasologa ma ni mea e ono tatau ona suia. Faoga foi le tusi lenei e faamau ai ni au fesili, tusi faamau ma ni ou manatu.

'UPU FAAMAMAFA O LE NDIS: O nisi o 'upu matou te faaogaina e talanoa atu ai i le NDIS e ono fou ia te 'oe, ma o le a matou faamatalaina atu i le gasologa o lau faitau.

I le tusi lenei, o faata'ita'iga o tusi faamau poo ni fesili e lomia i **mata'itusi mūmū**.

O le tusi lona tolu ma o le mulimuli foi lenei o nei lomiga.

TUSI 1: Malamalama i le NDIS

O mataupu o le Tusi 1:

- Silafia o le NDIS
- Filifiliga pe talosaga mo le NDIS
- Ulufaleina o le NDIS

TUSI 2: Fuafuaga faata'atia

O mataupu o le Tusi 2:

- Malamalama i tautua lagolago o e mauaina i le taimi nei ma tapenaga mo lau fonotaga fuafuaga faata'atia.
- Auai i se fonotaga e faavae ai sau fuafuaga faata'atia
- Mauaina o sau fuafuaga faata'atia NDIS ua pasia

O le a tuuina atu tusi e te mana'omia i lau folauga ma le NDIS, pe e te mauaina foi i le itulau 'upega tafa'ilagi a le NDIS i le www.ndis.gov.au

TUSI 3: Faaogaina o lau fuafuaga faata'atia NDIS

O mataupu o le Tusi 3:

Malamalama i mea o loo i lau fuafuaga faata'atia

- Silafia vaega 'ese'ese o lau fuafuaga faata'atia NDIS, poo ai e fesoasoani atu e amata ona faaoga lau fuafuaga faata'atia ma auala e pulea ai.

Silafia auala e faaogaina ai lau fuafuaga faata'atia

- Silafia auala e amata faaoga ai lau fuafuaga faata'atia ina ia 'ausia ou sini 'autū.
- Malamalama i mea e mafai ona faaoga iai lau faatupega, ma sa'ili tautua. E ta'u atu ai foi auala e te ulufale ai i isi 'au'aunaga ala'alafaga ma lālā o le malo e i fafo atu o le NDIS.

Filifiliga ma puleaina o tautua lagolago ma 'au'aunaga

- Faaoga le tusi lenei e amata ona filifili ai tautua e maua mai ai tautua lagolago ma 'au'aunaga.
- Silafia mea e te faia pe a tula'i mai ni faaletonu pe e te fia faata'ita'ia seisi tautua.

Iloiloina o lau fuafuaga faata'atia ma ona gasologa

- Faaoga le tusi lenei e mata'itūina ai ou sini 'autū.
- Tusi i lalo faamaumauga o mea o loo lelei ona faatino i lau fuafuaga faata'atia NDIS, ma ni mea e ono suia i le taimi e iloilo ai lau fuafuaga faata'atia.
- I le lata i le faai'uga o soo se fuafuaga faata'atia, e tatau ona e sauni mo se iloiloaga. Amata ona e mafaufau i ou sini 'autū ma auala o loo fesoasoani ai lau fuafuaga faata'atia e 'ausia ia sini. E te ono mafaufau foi i ni sini 'autū e te mana'o e 'ausia i le lumana'i, poo nisi 'au'aunaga ala'alafaga ma lālā o le malo, pe a e le toe mana'omia tautua lagolago mai le NDIS.

Malamalama i lau fuafuaga faata'atia NDIS

La'u numera NDIS:

Aso amata o la'u fuafuaga faata'atia: / /

Aso faai'u o la'u fuafuaga faata'atia: / /

O ai e fesoasoani atu e amata lau fuafuaga faata'atia?

E fuafua lava i lou tulaga ma tautua lagolago e te mana'omia, e mafai ona ofoina atu fesoasoani e amata ai lau fuafuaga faata'atia mai se tasi o i lalo.

So'otaga Early Childhood Early Intervention (ECEI)

O aiga ma tagata e tausia tamaiti 0-6 tausaga le matutua o loo iai ni fuafuaga faata'atia NDIS, o le a galulue faatasi ma se So'otaga ECEI. O So'otaga ECEI e iai o latou tomai e galulue ai ma tamaiti e iai mana'oga faapitoa pe faatuai lo latou tuputupu'ae. O le va'ava'alua o le NDIS ma le ECEI e lagolagosua i aiga ma le 'au tausi e faamalosia'au i tamaiti e auai ai i mea faatino i aso ta'itasi ma 'ausia ni sini faatulagaina o lo latou tuputupu'ae.

So'otaga Local Area (LAC)

O le toatele o tagata auai i le NDIS e i luga atu o le fitu tausaga le matutua, e iai sana So'otaga LAC e fesoasoani e faamalamalama ma faaoga lana fuafuaga faata'atia. E aofia ai le faasinoina i se tagata auai o le faaogaina o le myplace portal ma feso'ota'i i nisi tautua lagolago fatupeina. E fesoasoani le LAC i le taimi atoa o le fuafuaga faata'atia e mata'itū ma siaki ona gasologa.

O So'otaga ECEI ma LAC e o mai i faalapotopotoga i lou alaalfaga o loo galulue faatasi ma le NDIA e faagalua'ina le NDIS. Asiasi i le itulau 'upega tafa'ilagi a le NDIS mo le silafia o Pā'aga ECEI ma LAC i lou pitonu'u.

So'otaga Tautua Lagolago

A faapea e leai se Pā'aga ECEI, LAC i lou ptonu'u pe e te mana'omia se fesoasoani e faavasega au tautua lagolago ma 'au'aunaga, e ono faatupe se So'otaga Tautua i lalo o lau fuafuaga faata'atia NDIS. O le So'otaga Tautua e fesoasoani e faailoa atu auala e faaoga ai lau fuafuaga faata'atia ina ia 'ausia ou sini 'autū, ola tuto'atasi, faatupula'ia ou tomai ma auai i lou alaalfaga ma galuega.

O so'otaga tautua faapitoa o se vaega maualuga atu o so'otaga tautua. O tautua nei e faapitoa mo tagata o loo soifua i se tulaga e mana'omia ai ni tautua lagolago faapitoa.

“

Na fesoasoani mai le NDIS ina ia ou ola tuto'atasi, e auala lea i ni suiga i lo'u fale fou, ma fesoasoani mai ina ia ou toe 'ave taavale.

E tele le suiga ina ua mafai ona ou toe 'ave taavale. Na fesoasoani mai foi ou te toe alu i le gym e amata ai ona aga'i i lo'u sini 'autū o le savali atili ae le faalagolago i le nofoa uili i le tele o taimi e pei ona iai nei.”

ROY, TAGATA AUAI NDIS

Auala e fesoasoani atu ai lau So’otaga ECEI , LAC poo lau So’otaga Tautua e faaoga lau fuafuaga faata’atia

O lau So’otaga ECEI, LAC poo lau So’otaga Tautua e fesoasoani atu e amata lau fuafuaga faata’atia.

E mafai ona latou fesoasoani atu ina ia e:

- Malamalama i lau fuafuaga faata’atia ma poo a tautua lagolago ma ‘au’aunaga e mafai ona e totogia mai lau faatupega NDIS.
- Silafia tiute tau’ave o isi ‘au’aunaga e pei o tautua i le soifua maloloina poo a’oga, poo lau malo teritori pe setete.
- Feso’ota’i ma ‘au’aunaga i lou alaafaga poo isi lālā o le malo.
- Sa’ili ni tautua e faamalieina ou mana’oga ma fesoasoani e ‘ausia ou sini ‘autū.
- Faatulagaina maliega ma taimi e faatino ai ‘au’aunaga ma au faalapotopotoga tautua.
- Maua se feso’ota’iga pe a iai ni au fesili, mea o e popole ai pe suia se vaega o lou soifuaga.

Faamaumauga o feso’ota’iga ma lau So’otaga ECEI, LAC poo le So’otaga Tautua

Igoa:

Numera Telefoni:

Tuatusi Imeli:

Tuatusi Ofisa poo le Nofoga:

Silasila i lau fuafuaga faata’atia

O lau fuafuaga faata’atia o le a mafai ona maua i luga o le NDIS myplace portal i le 24 itula talu ona pasia. E mafai foi ona maua atu se kopi tusitusia o lau fuafuaga faata’atia e tu’ulima atu pe lafo atu i le meli i soo se auala poo le gagana e te mana’o ai.

O le a le myplace?

O le myplace portal o se itulau puipuia i luga o le ‘upega tafa’ilagi a le malo Ausetalia le myGov, e te mafai ai pe mafai ai e se tagata ua e faatuatua (e pei o sou sui poo se sui o se tamaititi) ona maua ou faamatalaga mai le NDIS. A faapea ua iai sau ki ulufale (account) i le myGov mo isi a’u’aunaga a le malo e pei o le Medicare, Ofisa o Lafoga (ATO) poo le Centrelink, e mafai ona e faaogaina lau ki ulufale lena i le myGov mo le NDIS.

O le a tuuina atu se numera e faaola ai le myplace portal i le taimi muamua e te ulufaleina ai. E tāua ona e ulufale i le myplace i le taimi lava e maua atu ai lau numera faaola, ona e uma lona aogā i totonu o le 10 aso. A e mana’omia se numera faaola pe ua uma le aogā o lau numera faaola, toe vala’au mo seisi numera i le NDIA telefoni **1800 800 110** pe faafeso’ota’i lau So’otaga ECEI poo LAC.

O a mea e mafai ona e faia luga o le myplace?

- Silasila i lau fuafuaga faata’atia o iai nei ma fuafuaga ua tuana’i.
- Siaki ou faamaumauga o feso’ota’iga.
- Silasila i ni fe’au mai le NDIS.
- Faavae ma silasila i talosaga mo mea e totogi.
- Faavae ma pulea taimi faatonu mo ‘au’aunaga.
- Silasila i pepa o faamaumauga, e aofia ai iloiloa poo maliega mo ‘au’aunaga.
- Faasoa lau fuafuaga faata’atia poo se vaega o lau fuafuaga faata’atia ma au faalapotopotoga tautua.
- Sa’ili faalapotopotoga tautua.

Mo faamatalaga au’ili’ili i le faaogaina o le myplace, silasila i le **NDIS myplace participant portal: Step-by-step guide** i le itulau ‘upega tafa’ilagi a le NDIS.

O a mea o i lau fuafuaga faata'atia?

O lau fuafuaga faata'atia NDIS e faavae i le faatalanoaga na faia i le fonotaga o lau fuafuaga faata'atia. O lau fuafuaga faata'atia e aofia ai faamatalaga nei:

Faamatalaga ia te 'oe

O le vaega leni e aofia ai faamatalaga faigofie i lou mana'oga faapitoa, au mea fai i aso ta'itasi, poo fea e te nofo ai, o ai o tou nonofo, ma poo ai o tausia 'oe.

Aiga ma Uō

O le vaega leni e aofia ai faamatalaga i tautua lagolago o loo e mauaina mai aiga ma uō e le o faatupeina, ae e fesoasoani i le 'ausia o ou sini 'autū.

'Au'aunaga ma faalapotopotoga alaalfaga

O le vaega leni e aofia ai faamatalaga i 'au'aunaga ma tautua lagolago o loo faatupeina ma mauaina mai i alaalfaga poo isi lālā o le malo e pei o faapotopotoga lagolago, nofoaga soifua maloloina, faletusi ma fe'avea'iga faitete.

Ou sini 'autū

O le vaega leni e aofia ai sini 'autū o loo e mana'o e 'ausia o se vaega o lau fuafuaga faata'atia, atoa ai ma sini 'autū o loo e naunau e 'ausia i le lumana'i o se vaega o lou soifuaga. O le faatulagaina o sini 'autū o se vaega tāua o le NDIS ma o au tautua lagolago ma 'au'aunaga uma, e tatau ona fesoasoani i le 'ausia o sini 'autū o loo i lau fuafuaga faata'atia.

Tautua lagolago faatupeina

O le vaega leni e ta'u atu ai faatupega ua e mauaina i lalo o vaega lagolago ta'itasi ma le faamoemoega o nei faatupega. E te le ono mauaina uma vaega lagolago o loo faatupeina i lau fuafuaga faata'atia. O nisi tagata e na o le tasi pe lua vaega lagolago o loo faatupeina, o nisi e ono sili atu. E faalagolago lea i ou mana'oga ta'itoatasi ma e ono suia mai le tasi fuafuaga faata'atia i le isi, e faatatau lava i tautua lagolago ma 'au'aunaga e te mana'omia.

O lau faatupega e faavae i luga o mea e **tala feagai ma mana'omia** mo ou mana'oga, e faaopoopo i luga o le tautua lagolago o loo maua mai lou aiga, uō ma isi 'au'aunaga faa-alaalfaga ma lālā o le malo, auā le tausiga o lou soifuaga ma ia 'ausia ou sini 'autū.

Ia na o tautua lagolago ma 'au'aunaga e feso'ota'i tonu ma lou mana'oga faapitoa e faaogaina iai lau faatupega NDIS ma o le a fesoasoani ia 'ausia ou sini 'autū i lau fuafuaga faata'atia.

'UPU FAAMAMAFA O LE NDIS

Tala feagai ma mana'omia

O le uiga o le 'tala feagai' o se mea amiotonu, ae o le uiga o le 'mana'omia' o se mea e tatau ona mauaina e se tagata. E faatupe e le NDIS tautua lagolago ma 'au'aunaga e feso'ota'i ma mana'oga faapitoa o se tagata e fesoasoani ai ina ia 'ausia ona sini 'autū.

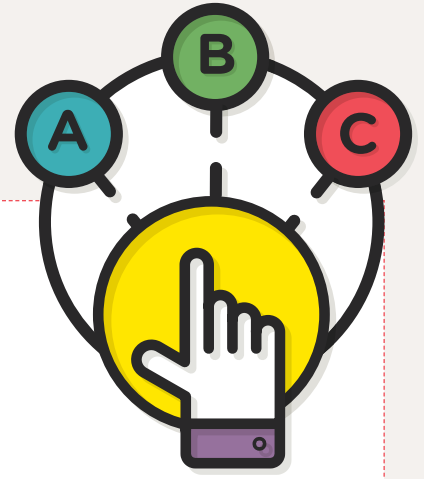
“

“O se tasi o a'u lagolago tāua o la'u foma'i faamalolo galuega (occupational therapist). O iinā ou te taumafai ai e 'ausia o'u sini 'autū ia si'itia lo'u ola tuto'atasi, maua sa'u galuega ma mea faapena. E iai fo'i la'u faia'oga faamalolo i le tautalatala ina ia mafai ona manino la'u tautala ma faaaau se talanoaga. ”

KIRA, TAGATA AUAI NDIS

Alatupe o tautua lagolago

E tolu alatupe tautua lagolago e ono faatupeina ai lau fuafuaga faata'atia NDIS:

- Alatupe lagolago 'Autū
- Alatupe lagolago Atia'e Tomai
- Alatupe lagolago meatōtino

Alatupe lagolago Ogātotonu

O Alatupe lagolago 'Autū e fesoasoani atu i mea faatino i aso ta'itasi, mea mana'omia e feso'ota'i tonu ma lou mana'oga faapitoa ma taumafaiga e 'ausia ou sini 'autū.

O lau Alatupe 'Autū e sili ona faigofie ona fetu'utu'una'i, ma i le tele o taimi, e mafai ona e faaogaina e kolosi ma isi alatupe lagolago e fa o i lalo. Peita'i, e iai taimi e le mafai ai ona e fetu'una'ia lau faatupega, ae maise i le tau o fe'avea'iga.

I TOTONU O LAU FUAFUAGA FAATA'ATIA	I TOTONU O LE MYPLACE PORTAL	FAAMATALAINA
Fesoasoani mo le soifuaga i aso ta'itasi	Mea faatino i aso ta'itasi	Faata'ita'iga, fesoasoani i fe'au i aso ta'itasi, faamamā le fale ma/pe teu faamamā le lotoā.
Mea faaoga o le tausiga	Mea faaoga mo le tausiga	Mea e te mana'omia i aso ta'itasi. Faata'ita'iga, napekini mo fe'au lata/mamao, poo ni masini tau gofie e faaleleia atili ai lou soifuaga tuto'atasi ma/pe fealua'i.
Fesoasoani e auai i le sosaiete ma le alaalfaga	Auai i mafutaga alaalfaga ma le sosaiete lautele	Faata'ita'iga, o se tagata faigaluega lagolago e fesoasoani ina ia e auai i mea fai a le sosaiete ma lou alaalfaga.
Fe'avea'iga	Fe'avea'iga	O le tautua lagolago lea e fesoasoani atu e te malaga ai i le galuega poo nisi nofoaga e fesoasoani ina ia 'ausia ou sini 'autū. O le auala e faaogaina ai lau faatupega mo fe'avea'iga, ma pe faapefea ona totogi atu ia te 'oe (pe totogi atoa pe faa-vaitaimi) e 'ese'ese i tagata ta'ito'atasi. O le a faamatala atu e lau So'otaga LAC poo le NDIA auala e faaogaina ai lenei alatupe.

TALA FAATA'ITA'I

CHARLOTTE

O sini 'autū o Charlotte, o le fia iloa ona ola tuto'atasi i aso uma ma maua ni ana uō. E iai le faatupega i lana Alatupe Lagolago Ogātotonu e fesoasoani i fe'au e pei o le faia o ona 'ofu ma le kukaina o ana mea'ai.

Ina ua te'a se vaitaimi, ua lava le iloa o Charlotte e faaitiitia ai tautua lagolago na te mana'omia i le taeao i le faiga o ona 'ofu ma lana mea'ai o le taeao. Ona o lana Alatupe Lagolago Ogātotonu e mafai ona fetu'utu'una'i, o lea na ia filifili ai e faaitiitia tautua lagolago na te mauaina i le taeao ae faaoga le tupe e sefe mai ai e auai ai i se vaega 'a'au ma nisi tagata e faatasi i le vaiaso.

Alatupe Atia'e Tomai

O Alatupe Atia'e Tomai e fesoasoani e atia'e lou ola tuto'atasi ma tomai e 'ausia ai ou sini 'autū va'ai mamao.

E le pei o lau Alatupe Lagolago 'Autū, o le Alatupe Atia'e Tomai e le mafai ona faase'e mai se tasi vaega o tautua lagolago i seisi. Faato'a faaoga lava lau faatupega e faatau ai tautua lagolago ta'itasi e pa'ū tonu i vaega o tomai fia atia'e. O vaega o Tautua Lagolago Atia'e Tomai e aofia ai:

I LAU FUAFUAGA FAATA'ATIA	I LE MYPLACE PORTAL	FAAMATALAINA
So'otaga o tautua lagolago	So'otaga o Tautua Lagolago	O se aofa'i faatulagaina lenei mo le So'otaga Lagolago e fesoasoani atu e faaoga lau fuafuaga faata'atia.
Faaleleia atili nofoaga e aumau ai	CB Soifuuga i le Aiga	Lagolago ma fesoasoani atu e sa'ili ma teu faalelei se nofoaga tala feagai e te nofo ai.
S'itia le auai i mafutaga faitele ma alaalfaga	CB auai i mafutaga alaalfaga ma manuia lautele	A'oga faata'ita'i e atia'e ou tomai ma lou silafia ina ia e auai i mea faatino a lou alaalfaga, mafutaga ma mea faafiafia.
Sa'ili & tumau i se galuega	CB Galuega	E ono aofia ai tautua lagolago mo galuega, a'oga faata'ita'i ma su'ega e fesoasoani e sa'ili ma faatumau i sau galuega, e pei o le School Leaver Employment Supports (SLES).
Faaleleia atili mafutaga	CB Mafutaga	O le tautua lagolago lenei e fesoasoani e atia'e amioga tala feagai i le va fealofa'i ma isi tagata.
Faaleleia atili le Soifua maloloina & Manuia	CB Soifua maloloina ma Manuia	E aofia ai fautuaga i faamalosi tino ma taumafa fuafuaina e pulea ai lou mana'oga faapitoa. E le faatupea e le NDIS le tau o lou avea ma sui auai o se gym.
Faaleleia atili le a'oa'oina	CB A'oa'oina mo le olaga atoa	Faata'ita'iga, e aofia ai a'oga faata'ita'i, fautuaga e fesoasoani i lou se'e mai a'oga i kolisi mauululuga atu e pei o se Lunivesitē poo le TAFE.
Faaleleia atili filifiliga e faia i le soifuaga	CB Filifiliga ma Pulea	Pulea o lau fuafuaga faata'atia e fesoasoani e va'ai lau fuafuaga faata'atia, faatupega ma tofogi 'au'aunaga.
Faaleleia atili le soifuaga i aso ta'itasi	CB Mea faatino i aso ta'itasi	Su'ega, a'oga faata'ita'i poo togafitiga faamalolo e faatupula'ia ai ou tomai, tuto'atasi ma auai i lou alaalfaga. O 'au'aunaga nei e mafai ona mauaina mo se vaega o tagata pe ta'ito'atasi.

Alatupe Meatōtino

O Alatupe Meatōtino e aofia ai masini tekonolosi fesoasoani taugatā, suiga tala feagai i masini ma taavale poo lou fale, ma faatupega na o le faatasi ona faia o ni mea e te mana'omia (aofia ai Nofoaga Faapitoa mo Tagata ma Mana'oga Faapitoa).

E tāua ona manatua o tupe i totonu o lau Alatupe Meatōtino, e na o mea ua faatulagaina e faaoga iai, ma e le mafai ona faaogaina e faatau ai seisi mea. E lua vaega lagolago o le Alatupe Meatōtino:

I LAU FUAFUAGA FAATA'ATIA	I LE MYPLACE PORTAL	FAAMATALAINA
Masini tekonolosi fesoasoani	Masini tekonolosi fesoasoani	E aofia ai masini mo le fealua'i, tausiga tū mama faaletagata, feso'ota'iga ma auai i faafiafiaga, e pei o nofoa uili ma suiga tala feagai i taavale.
Suiga tala feagi i fale	Suiga tala feagi i fale	Suiga tala feagai i se fale e pei o se laina 'a'apolima i le fale ta'ele, poo Nofoaga Faapitoa mo tagata ma Mana'oga Faapitoa mo i latou e mana'omia fale faapitoa ona o latou mana'oga faapitoa.

Isi faamatalaga i lau fuafuaga faata'atia

Tautua lagolago faatulagaina – le mafai ona fetu'una'i

Soo se 'au'aunaga ua lisi o se 'tautua lagolago faatulagaina' e le mafai ona fetu'una'i. O lona uiga, o le faatupega na pasia mo se tautua lagolago poo se 'au'aunaga ua faatulagaina, e le mafai ona faaogaina le faatupega lena mo seisi mea. E le mafai ona faafesuia'ia 'tautua lagolago faatulagaina' ma seisi tautua lagolago.

Tautua lagolago ua iai pe ua uma ona totogi

A iai ni tautua lagolago i lau fuafuaga faata'atia o loo lisi 'ua iai' pe 'in-kind', o lona uiga o le 'au'aunaga lea ua mae'a ona totogiina e lou malo setete, teritori poo le malo Ausetalia. E tatau ona e faaogaina le tautua lea ona ua uma ona totogi ma latou te tu'uina atu 'au'aunaga ua mae'a ona faatulagaina. O lona uiga e le mafai ona e faaogaina seisi tautua e aumaia lenei 'au'aunaga, peita'i, a iai sou popolega i se tautua ua iai (in-kind), talanoa i lau So'otaga ECEI, LAC poo le tagata mai le NDIA ma faailoa iai.

Ae o faagasolo ona lola le NDIS i Ausetalia, o loo iai le faamoemoe e amata tipi tautua lagolago ua iai (in-kind) se'ia faamuta atoa ae ia te 'oe le filifiliga ma le pule i tautua e te faaogaina.

Mana'omia se tau

A lisi se tautua lagolago e 'mana'omia se tau' e tatau ona aumai nisi faamatalaga faaopoopo e pei o le tau ma/poo ripoti mai tagata e iai tomai faapitoa faato'a faamatu'u atu se faatupega i lau fuafuaga faata'atia.

Tautua Lagolago Gagana (lē feso'ota'i ma mana'oga faapitoa)

O tautua lagolago gagana mo tagata auai e le o le gagana muamua le Igilisi, e le faatupeina i lalo o lana fuafuaga faata'atia NDIS. O lau tautua NDIS e faatulagaina se faamatala'upu e auai atu pe fesoasoani i luga o le telefoni e faamatala atu tautua lagolago i lau fuafuaga faata'atia.

A faapea e te le fiafia i lau faatupega

E iai lau aiā e te talosaga ai mo se **iloiloga lotoifale** o lau fuafuaga faata'atia mai le NDIA. O lau So'otaga ECEI, LAC poo le tagata mai le NDIA e faamatalaina atu le auala e faia ai ma faasino atu se tagata e finauina au aiā e fesoasoani atu.

A iloiloina e le NDIA le fuafuaga faata'atia a se tagata auai, e silasila i tautua lagolago uma o loo faatupeina i le fuafuaga faata'atia, ae le na o se tasi. E faamautinoa ai e le o iai ni vaega o misi i le fuafuaga faata'atia. Mo le silafia atili i le faia o talosaga mo se toe iloiloga o lau fuafuaga faata'atia, talanoa i lau So'otaga ECEI, LAC poo le NDIA. A e talosaga mo se iloiloga, e mafai lava ona faaauau lau fuafuaga faata'atia ae o faatali le faai'uga.

A e le fiafia i le faai'uga o le iloiloga lotoifale, e mafai ona e talosaga mo se iloiloga mai le Administrative Appeals Tribunal (AAT), o se itūtino e i fafo atu o le NDIA. E le mafai ona e talosaga i le AAT e toe iloilo se faai'uga mai le NDIA ae le'i faia se iloiloga lotoifale a le NDIA.

Puleaina o lau faatupega NDIS

I le taimi o le faatalanoaga o lau fuafuaga faata'atia, na talanoaina ai le puleaina o le faatupega o lau fuafuaga faata'atia e totogi ai tautua lagolago ma 'au'aunaga. Silasila i le **Tusi 2 – Fuafuaga faata'atia** mo se va'aiga lautele i auala e puleaina ai lau fuafuaga faata'atia. A e le manatua auala o loo puleaina ai lau fuafuaga faata'atia, e te maua i le lisi o loo i lau fuafuaga faata'atia, pe fesili i lau So'otaga LAC, ECEI poo le NDIA.

E tolu auala e puleaina ai lau fuafuaga faata'atia:

- 1. Pulea e 'oe lava** – E totogi atu ia te 'oe e le NDIA ona e totogia sa'o lea o au tautua.
- 2. Pulea i le fuafuaga faata'atia** – E faa-agaga e le NDIA se tupe mai lau fuafuaga faata'atia e totogi ai se Pule Fuafuaga Faata'atia o lou sui na te totogia tautua mo 'oe.
- 3. Pulea e le NDIA** – O le NDIA e ave'a ma ou sui e totogia tautua mo 'oe.

O lea ua iai lau fuafuaga faata'atia, atonu e iai nisi au fesili i filifiliga ma auala e puleaina ai faatupega. O lau So'otaga ECEI, LAC poo le NDIA e mafai ona tali atu i au fesili, fesoasoani atu pe a tula'i mai ni faafitauli, ma tou galulue faatasi pe a e mana'o e suia le auala e pulea ai lau fuafuaga faata'atia.

Manatua, poo le a lava le auala e pulea ai lau faatupega, e iai lava lau filifiliga ma lau pule e mautinoa ai o au 'au'aunaga e tala feagai tonu ma 'oe ma gafatia e lau alatupe. Tusa pe o pulea e le NDIA poo se Pule Fuafuaga Faata'atia, fai ma siaki le myplace portal e mautinoa ai o loo gasolo lelei le faaogaina o lau faatupega ma alatupe.

'UPU FAAMAMAFA O LE NDIS

Iloiloga lotoifale

O le toe iloiloina lea o se faai'uga mai le NDIA. O le tagata faigaluega a le NDIA e faia le iloiloga lotoifale e le'i auai i le faai'uga muamua. E ono mana'o e talanoa sa'o atu ia te 'oe o se vaega o le toe iloiloga.

Faaogaina o lau fuafuaga faata'atia

O a mea e mafai ona faaoga iai lau faatupega?

Silasila i mea o i lalo i le taimi e fai ai lau filifiliga poo a mea e faaoga iai lau faatupega NDIS:

Fesili	Ioe/Leai
1. E fesoasoani lenei tautua lagolago poo 'au'aunaga e 'ausia ai sini 'autū o loo i lau fuafuaga faata'atia NDIS?	
2. E tala feagai le tau o le tautua lagolago poo le 'au'aunaga pe o se mea e alu aogā iai lau tupe pe a faatusa i isi tautua lagolago?	
3. E te gafatia le tau o le tautua lagolago poo le 'au'aunaga i lalo o lau alatupe NDIS? Manatua, o lau faatupega e tatau ona aofia atoa ai le taimi o lau fuafuaga faata'atia.	
4. E fesoasoani lenei tautua lagolago poo le 'au'aunaga e faaleleia atili ou so'otaga ma lou alaalfaga ma faaleleia atili au mafutaga ma lou aiga ma au uō? E le sui tulaga lenei tautua i tautua lagolago e masani ona e mauaina mai lou aiga uō ma le lotoifale o lou alaalfaga.	
5. O lenei tautua lagolago poo 'au'aunaga o se mea sa tatau ona faatupeina e nisi 'au'aunaga a le malo? Faata'ita'iga, o foma'i nifo, 'au'aunaga soifua maloloina ma falema'i, a'oga, fale ma fe'avea'iga faitete e mauaina uma mai i 'au'aunaga a le malo. Manatua, o alaalfaga uma e tatau ona iai meatōtino faitete ma mea faatino e auai ma faigofie ona faaulufaleina iai tagata e iai mana'oga faapitoa.	
6. E fesoasoani le tautua lagolago poo le 'au'aunaga e te auai i mea fai ma au uō poo nisi tagata i lou alaalfaga, pe fesoasoani e sa'ili sau galuega?	
7. E saogalemu? O au tautua lagolago ma 'au'aunaga e le tatau ona lamatia ai lou saogalemu poo le saogalemu o nisi tagata.	

O ai e mafai ona e faatauina mai ai 'au'aunaga?

E ia te 'oe le filifiliga ma le pule i tautua lagolago ma 'au'aunaga e te mana'omia ina ia 'ausia ai ou sini 'autū, poo fea ma poo le a le taimi ma poo ai foi e aumai ai. O nisi tagata auai e fesili i tagata o le aiga poo ni uō e fesoasoani atu i le faia o lenei faai'uga, ae o nisi e ono fesili i le So'otaga ECEI, LAC poo le So'otaga Tautua Lagolago mo se fesoasoani.

O le a le tautua?

O le tautua o se tagata, pisinisi poo se faalapotopotoga e maua mai ai 'au'aunaga ua faatupeina. E 'ese'ese matāfaioi ma potō masani o tautua ta'itasi ma e tāua ai ona e iloa lelei le mea e te mana'o ai ma sa'ili se tautua e tala feagai ma 'oe. O tautua e mafai ona aofia ai kamupani tetele, faalapotopotoga fesoasoani, pisinisi laiti e le galulue mo se polofiti, pisinisi ta'ito'atasi, poo seisi lava ituaiga pisinisi.

O tautua ua resitaraina e faaigoaina o 'NDIS registered providers' ma ua latou faamalieina aiaiga a le malo i le lelei ma le saogalemu.

A faapea o lau faatupega NDIS e pulea e le NDIA na o tautua ua resitaraina i le NDIS e avatua 'au'aunaga ia te 'oe. A faapea na e faaifalagaina se tagata poo se tautua mo ni tausaga ae le'i resitaraina i le NDIS, tauanau iai e resitara ina ia faaauau ai pea ona tou galulue faatasi ma faaigoaina lau faatupega NDIS.

O tagata auai e pulea e i latou lava a latou faatupega NDIS pe o loo pulea e se Pule Fuafuaga faata'atia, e mafai ona latou faaigoaina tautua resitaraina ma tautua le resitaraina i le NDIS.

Filifiliga ma pulea o au 'au'aunaga

E faapefea ona e sa'ilia tautua?

A e silafia loa ituaiga 'au'aunaga e ono fesoasoani ia te 'oe ina ia 'ausia ou sini 'autū, o le taimi loa lea ua tatau ona e sa'ilia tautua i lou pitonu'u ma va'ai pe tala feagai ma 'oe. O lau So'otaga ECEI, LAC poo lau Tautua Lagolago e mafai foi ona fesoasoani atu. Mo le sa'illiga o tautua ua resitaraina i le NDIS, su'e i le Provider Finder i luga o le myplace portal.

E te ono mana'o ona faia sau su'esu'ega o tautua i luga o le 'upega tafailagi, siaki manatu faaalua mai isi tagata, tãpã fautuaga mai uõ poo aiga, pe talanoa sa'o i tautua i se fonotaga poo luga o le telefoni ae e te le'i malie tou te galulue faatasi.

Pe a faapea e te le mauaina tautua i lou pitonu'u

Ona o le NDIS e fou, e ono mana'omia se taimi e faavaeina ai tautua i lou pitonu'u, ae maise lava i alaafaga i fafo atu o taulaga ma maotua. A le tele ni tautua i lou alaafaga, e mafai foi ona e silasila i isi tagata poo pisinisi i lou pitonu'u e mafai ona ofoina atu tautua lagolago ia te 'oe.

A faapea e faigata ona e mauaina tautua, e mafai e lau So'otaga ECEI poo LAC ona fesoasoani atu, pe aofia i lau fuafuaga faata'atia NDIS se So'otaga Lagolago e fesoasoani atu i le sa'illiga o 'au'aunaga ina ia 'ausia ou sini 'autū.

E faapefea ona e filifilia tautua e ofoina atu 'au'aunaga?

Masalo na e faaogaina ni tautua ae e te le'i aveia ma sui auai o le NDIS, ma e te ono mana'o tou te toe galulue faatasi. E te ono mana'o foi e faata'ita'i nisi tautua fou ina ua aveia 'oe ma tagata auai i le NDIS.

I le faia o lau filifiliga o tautua, talanoa iai i ou sini 'autū ma soalaupule faatasi auala latou te fesoasoani ai i lau taumafaiga e 'ausia. O fesili nei e te ono faia iai:

- O 'oe o se tautua resitaraina i le NDIS?
- E faapefea ona e fesoasoani mai e 'ausia o'u sini 'autū?
- O le a le tau o lau 'au'aunaga?
- E mafai ona ou filifilia tagata matou te galulue faatasi?
- E mafai ona e aumaia 'au'aunaga i se taimi e tala feagai ma a'u?
- E faapefea ona faaulu sa'u faaseā, pe soalaupule se 'ese'esega i totogi?

Faasoaina o lau fuafuaga faata'atia

E le faamalosi 'oe e tu'uina se kopi o lau fuafuaga faata'atia i seisi tagata. O le faasoaina o lau fuafuaga faata'atia, o lau filifiliga.

E mafai ona e filifili e faasoa se vaega poo le fuafuaga faata'atia atoa ma au tautua i luga o le myplace portal. Ae maise lava pe a e mana'o e faasoa faamatalaga ia te 'oe ma ou sini 'autū, ina ia latou iloa ai mea o loo e mana'o e 'ausia ma auala latou te fesoasoani atu ai ia te 'oe.

O tautua resitaraina NDIS e tatau ona mulimuli i tulafono e pulea ai faamatalaga puipuia, ma e le mafai ona latou faasoaina ou faamatalaga e aunoa ma sau faatagaga. A iai sou popolega i ou faamatalaga, fesili i le tautua i a latou tulafono ma aiaiga i faamatalaga puipuia.

TALA FAATA'ITA'I

AHMAD

O Ahmad e nofo i se nu'u i tua ma o loo ia faaogaina se Pule Fuafuaga Faata'atia e pulea lana faatupega NDIS. E mana'omia e Ahmad se tautua lagolago i le taimi e ala ai i le taeao, ta'ele ma sauni mo le aso.

E leai ni faalapotopotoga tautua lagolago mo tagata ma mana'oga faapitoa i le nu'u, ae e iloa e Ahmad le fafine o Brenda, e iai lana pisinisi o tautua lagolago i tagata matutua. E ui o Brenda e le'i resitaraina i le NDIS, o lona tomai e tala feagai tonu ma mana'oga o Ahmad ma e faigofie ona la galulue faatasi. Na malilie Ahmad ma Brenda o le a galue Brenda e tautua lagolago mo le 2 itula i taeao ta'itasi.

Na tusia e le Pule Fuafuaga Faata'atia a Ahmad se maliega o 'au'aunaga ma Brenda o loo faailoa uma ai tautua lagolago e mana'omia e Ahmad ina ia 'ausia ona sini 'autū, le totogi itula mai ia Ahmad, taimi e faatino ai le 'au'aunaga, ma aiaiga o le totogi.

Sa'iliga o se tautua tala feagai ma 'oe

Faaoga le avanoa o i lalo e tusi faamau ai tautua e te ono mana'o tou te galulue faatasi.

O'u sini 'autu	Tautua lagolago mana'omia	O a ni mea e te fia va'aia i lau tautua?	O ai na te aumaia lenei 'au'aunaga ia te 'oe?
Faata'ita'iga. Ou te mana'o i sa'u galuega pe a i'u la'u a'oga.	Ou te mana'omia se fesoasoani i le faaogaina tatau o lo'u taimi, atia'e lo'u lotomau ma tapena tusi talosaga ma faatalanoaga mo galuega.	O se tagata e iai le poto masani i le galuega ma tagata e pei o a'u. Ou te mana'o foi ma te galulue ma se tautua e faigofie ona ou alu iai e auala i femalaga'iga faitele.	ABC Sa'ili tagata faigaluega (Recruitment)

Faiga o se maliega mo 'au'aunaga

A mae'a loa ona e filifilia au tautua ona tatau lea ona outou malilie i auala e tuuina mai ai tautua lagolago ma 'au'aunaga ia te 'oe ma le totoi i lalo o se maliega tusitusia. E faaigoaina lea o le maliega mo 'au'aunaga.

O le faia o se maliega tusitusia e faamalamalama ai mea e faatinoina mo 'oe, ma e aogā ina ne'i tupu mai se mataupu e ono mana'omia ona talanoaina.

E fautuaina 'oe ina ia faia se maliega mo 'au'aunaga ma au tautua ta'itasi.

O maliega mo 'au'aunaga e ono aofia ai faamatalaga e pei:

- O tautua lagolago ma 'au'aunaga e malie le tautua na te faatinoina.
- O le tau o le tautua lagolago poo le 'au'aunaga.
- O le faapefea, le taimi ma le nofoaga e te mana'o e tu'uina mai ai le tautua lagolago poo le 'au'aunaga.
- O le 'umi e te mana'o e tuuina mai ai le tautua lagolago poo le 'au'aunaga.
- O le taimi ma le auala e toe iloiloina ai lau maliega mo 'au'aunaga.
- O auala e soalaupuleina ai ni faafitauli poo ni mataupu e ono tula'i mai.
- O ou tiute tau'ave i lalo o le maliega mo 'au'aunaga – e pei o lou logoina o le tautua pe a e le mafai ona e auai atu i se feiloa'iga faatulagaina.
- O aiaiga a le tautua i 'au'aunaga le taunu'u ona faia.
- O tiute tau'ave o le tautua – e pei o le lua galulue faatasi ina ia aumaia tautua lagolago ma 'au'aunaga ia te 'oe i se auala tala feagai.
- O auala e te suia ai pe suia ai e le tautua le maliega mo 'au'aunaga, pe faamuta ai foi.

E ono iai se maliega mo 'au'aunaga ua faatulagaina e lau tautua, ma e te ono mana'o e faogaina lana maliega, a le o lea, e mafai ona faia sau lava maliega.

Ia mautinoa ona e faitauina lelei pe faitauina e **lou sui** le maliega mo 'au'aunaga ae e te le'i sainia ma teu se kopi i se nofoaga malu puipuia.

Tau

Ua faatapula'a e le NDIA tau aupito maualuga e mafai ona tãpã mai e tautua resitaraina NDIS e totoi ai a latou 'au'aunaga i lalo o le Ta'iala mo Tau, le NDIS Price Guide. E mafai ona e mauaina le Price Guide i le itulau 'upega tafa'ilagi a le NDIS www.ndis.gov.au.

E mafai e tautua resitaraina NDIS ona faatau mai 'au'aunaga i se tau i lalo mai o le tapula'a, ae le mafai ona maualuga atu, se'i vagana tagata auai o loo pulea e i latou lava a latou faatupega ma filifili e totoi se aofa'i i luga atu.

E mafai ona lua feutaga'ia ma lau tautua le tau e te totogia mo se 'au'aunaga ma ia lua malilie iai ma faamauina i totonu o le maliega mo 'au'aunaga. E faafou e le NDIA tau i le Aso 1 o Iulai i tausaga ta'itasi ma faasalalauina i le itulau 'upega tafa'ilagi a le NDIS.

A faapea e te pulea e 'oe lava lau faatupega NDIS, e mafai ona e feutaga'ia le tau o 'au'aunaga lua te malilie iai ma lau tautua.

Mo faatupega e pulea e auala i le NDIA poo se Pule Fuafuaga faata'atia, e le mafai e tautua resitaraina NDIS ona la'asia le tapula'a o le Ta'iala o Tau a le NDIS.

'UPU FAAMAMAFA O LE NDIS

Sui

Seisi e fai ma sui o se tagata auai i le NDIS.

E mafai i lalo o le tulafono ona latou faatinoina pe faia ni faai'uga e avea ai ma sui o se tagata auai.

“

“Ua sili atu lo'u fiafia i lo'u aiga, ua faata'ita'i la'u tautala ma la'u savali, ma ua ou vaai ma le faamoemoe o le a manuia mea uma. E 'ese lo'u fiafia i le mafai ona ou filifilia mea ou te faia ma le taimi e faia ai; ou te mana'o ia ou tuto'atasi ma toe foi i lo'u olaga sa iai.”

KIRBY, TAGATA AUAI NDIS

Amataga o au tautua lagolago ma 'au'aunaga

A mae'a loa ona faamautū tautua lagolago ma 'au'aunaga e te mana'omia, ma e filifilia tautua e aumai ai, o le la'asaga mulimuli o le faatonuina o au tautua resitaraina NDIS. E le mana'omia le la'asaga lenei pe a e faaogaina tautua lē resitaraina pe o e pulea e 'oe lava lau faatupega.

Faatonuga o 'au'aunaga mai tautua resitaraina NDIS

O le faatonuga o 'au'aunaga e faa-agaga ai se tinoitupe mo se tautua resitaraina NDIS e aumai ai se tautua lagolago poo se 'au'aunaga. O faatonuga o 'au'aunaga e 'ese mai le maliega mo 'au'aunaga. E totogi sa'o mai tautua i faatonuga o 'au'aunaga i luga o le myplace portal. O le faatonuga o 'au'aunaga e faailoa ai le ituaiga tautua lagolago e faatinoina, le 'umi e mana'omia ai, ma faa-agaga se tinoitupe e totogi ai ia tautua lagolago ma 'au'aunaga. O se faatonuga o 'au'aunaga e mafai ona e faia, pe faia e lou sui, poo se tautua resitaraina NDIS i luga o le myplace portal.

A faapea e te pulea e 'oe lava lau faatupega NDIS

E te le faaogaina faatonuga o 'au'aunaga ona o le a e totogiina sa'o au lava tautua.

A faapea e pulea e lau fuafuaga faata'atia NDIS lau faatupega

O lau Pule Fuafuaga faata'atia e faia se faatonuga o 'au'aunaga e tasi i luga o le myplace portal, e mafai ai e lau Pule o Fuafuaga faata'atia ona tãpã tupe mai le NDIS e totogi ai 'au'aunaga ma tautua lagolago i lalo o lau fuafuaga faata'atia. I le tulaga lea, e mafai ona faaogaina tautua resitaraina NDIS ma tautua lē resitaraina i le faatonuga mo 'au'aunaga.

Pe a faapea o lau faatupega NDIS e pulea e le NDIA

E tatau ona e tuuina i au tautua resitaraina NDIS lau numera NDIS ma vaega o tautua lagolago ua pasia ona faatupeina mo 'oe ina ia totogiina ai au tautua. E tatau ona e faatulagaina ni faatonuga o 'au'aunaga ina ia mafai ai e au tautua ona maua o latou totogi e auala i le myplace portal.

Suiga o se faatonuga o 'au'aunaga

E na o luga o le myplace portal e mafai ona suia ai se faatonuga o 'au'aunaga ae le'i mae'a le aso mulimuli o se faatonuga o 'au'aunaga.

Faamutaina o se faatonuga o 'au'aunaga

E mafai ona e faamutaina se faatonuga o 'au'aunaga i luga o le myplace portal ae le'i oo i le aso mulimuli o lea faatonuga o 'au'aunaga. A faamutaina le faatonuga o 'au'aunaga, o ni tupe e le'i faaogaina mo lea 'au'aunaga o le a toe faafo'i i lau alatupe.

Totogiina o au 'au'aunaga

O 'au'aunaga e totogi i luga o le myplace portal. E 'ese'ese auala e faia ai e faatatau i le ituaiga pulega o au faatupega.

A faapea o lau faatupega NDIS e pulea e 'oe lava

E iai ou tiute tau'ave ma matãfaioi o se tagata auai e pulea o 'oe lava au tupe i le taimi e te totogiina ai au 'au'aunaga. E 2 vaega e te filifili iai i le totogiina o au tautua mai lau faatupega NDIS:

1. E mafai ona e feutaga'ia ma au tautua le totogiina o a latou pili e masani lava i totonu o le 7-30 aso (e ono aofia lea i se maliega o 'au'aunaga). A maua mai loa le pili, e mafai ona e talosaga i luga o le myplace portal e to'esea mai le aofa'i o tupe mai lau faatupega NDIS i sau tusi tupe faatulagaina.
2. E mafai ona e totogia muamua le tautua ona faato'a faia lea o sau talosaga e auala i le myplace portal e to'esea mai le aofa'i mai lau faatupega NDIS i sau tusi tupe faatulagaina ina ia toe maua mai lau tupe.

E tatau ona tusi faamau au'il'iliga o tupe totogi

Mo nisi faamatalaga i le totogiina o 'au'aunaga e pulea e se tagata auai, e mafai ona maua i le **NDIS Guide to Self-Management**.

Pe a faapea o lau faatupega NDIS e pulea e lau fuafuaga faata'atia

O lau Pule Fuafuaga faata'atia e totogia au 'au'aunaga e ave ma ou sui ma ia teuina faamaumauga o tupe faa-alu.

Pe a faapea o lau faatupega NDIS e pulea e le NDIA

O au tautua resitaraina NDIS e tãpã o latou totogi i lalo o faatonuga o 'au'aunaga mai le myplace portal. Ina ia faia lea, e tatau ona e tuuina i lau tautua lau numera NDIS, lou aso fanau ma lou faai'u.

Mata'itūina o gasologa o lau fuafuaga faata'atia

E tatau ona siaki i taimi uma le aofa'i o totoe o lau faatupega NDIS. E mafai ona e siakia i luga o le myplace portal i le 'My Support Budget' e te iloa ai le aofa'i ua uma ona faaoga ma le aofa'i o totoe.

Mo le mautinoa o lou silafia o mea o loo faaoga iai lau faatupega NDIS, tusi faamau 'au'aunaga o loo e mauaina, pe fai ma tãpã ni kopi o faamaumauga mo 'au'aunaga mai lau tautua. Ia manatua, o lau faatupega e tatau ona aulia ai le taimi atoa o lau fuafuaga faata'atia.

A faapea e te pulea e 'oe lava lau faatupega NDIS, e tatau ona e teuina kopi o pili ma risiti atoa ai ma faamatalaga o tupe maua ma faa-alu mai lau faletupe mo le lima tausaga. E mafai foi e le NDIA ona latou siakia au faamaumauga i soo se taimi, ma e tãua tele ai ona teu faalelei au faamaumauga e faailoa ai auala o loo faaoga ai lau faatupega NDIS i tautua lagolago mo le 'ausia o ou sini 'autū i lau fuafuaga faata'atia. Faitau atili i ou tiute tau'ave o se tagata e pulea e 'oe lava i le **Ta'iala NDIS Pulea e 'oe lava**.

E le mafai e se tautua ona tãpã se totogi mo se 'au'aunaga e le'i faatinoina. A tula'i mai se mea faapena, faafeso'ota'i lau tautua ma taumafai e soalaupule sa'o ma i latou. A le faamalieleina ai lou fianagalo, faafeso'ota'i lau So'otaga ECEI, LAC, So'otaga Tautua poo le NDIA.

A le faaogaina uma lau faatupega i le faai'uga o lau fuafuaga faata'atia, e lē:

- 'lolaina' i le isi au fuafuaga faata'atia, pe
- 'ave'esea mai le isi au fuafuaga faata'atia.

O ni suiga i au fuafuaga faata'atia NDIS i le lumana'i e faalagolago i mea e tala feagai ma mana'omia mo ou mana'oga, e aofia ai se iloiloga o sini 'autū ua 'ausia i le taimi nei ma le tulaga faaleleia atili o ou tomai ma lou soifua tuto'atasi.

O le a le mea ou te faia pe a ou le fiafia i se tautua lagolago poo se 'au'aunaga o loo o'u mauaina?

A faapea e te le o fiafia i se tautua lagolago poo se 'au'aunaga o loo e mauaina, e te ono mana'o e te talanoa muamua i lau tautua. Fesili i se tagata e te faatuatuaina poo seisi tuto'atasi e finauina ai a tagata e fesoasoani atu ia te 'oe. A le maua se maliega, talanoa i lau So'otaga ECEI, LAC, So'otaga Tautua poo le NDIA.

E mafai ona suia lau tautua pe a e le fiafia lava, pe e te le toe mana'omia la latou 'au'aunaga, pe ua e mauaina seisi tautua e sili atu lou fia faaogaina.

I le tele o taimi, a suia pe faamutaina ona tou galulue ma se tautua, e tatau ona tou malilie i le taimi e faamuta ai, ma e tatau ona aofia lea i le maliega mo 'au'aunaga.

O le a le mea ou te faia pe a iai se suiga ae o faagasolo la'u fuafuaga faata'atia?

E tãua tele ona e logoina lau So'otaga ECEI, LAC, So'otaga Tautua poo le NDIA i ni mea tutupu poo ni suiga tãua i lou soifuaga e ono a'afia ai lau fuafuaga faata'atia, e pei o:

- suiga i ou mana'oga faapitoa
- suiga tãua i lou tausiga poo le tautua lagolago mai lou aiga poo uō.
- suiga i le nofoaga e te aumau ai e pei o le mea e iai le fale, pe o tou nonofo ma nisi tagata, pe ua e sifi i se atunu'u i fafo poo se nofoaga e tausi ai tagata matutua.
- suiga i lau galuega pe o loo sa'ili sau galuega, pe
- a faapea o e mauaina poo talosaga se tau'i ona o se faalavelave faafuase'i poo se gasegase e feso'ota'i ma lou mana'oga faapitoa.

O se suiga i lou soifuaga e le faapea ai o le a toe iloilo pe suia lau fuafuaga faata'atia, peita'i, e tãua ona e logoina lau So'otaga ECEI, LAC, So'otaga Tautua poo le NDIA i ni suiga tãua i lou soifuaga ina ia mafai ai e lau fuafuaga faata'atia ona faamalieleina ou mana'oga i le taimi nei.

A tula'i mai se suiga i lou soifuaga e a'afia ai ou mana'oga ma tautua lagolago i lau fuafuaga faata'atia, e tatau ona e faatumuina le pepa o suiga i lou soifuaga (change of circumstances form), e maua i le itulau 'upega tafa'ilagi a le NDIS pe vala'au i le NDIA.

Toe iloiloina o lau fuafuaga faata'atia ma ou sini 'autū

Toe iloiloina o fuafuaga faata'atia mo tagata auai NDIS

O le a faafeso'ota'i atu 'oe ae le'i mae'a lau fuafuaga faata'atia mo se iloiloga o lau fuafuaga faata'atia.

O le iloiloga o lau fuafuaga faata'atia e faia faafesāga'i pe faia i luga o le telefoni, e pule lava 'oe. E mafai ona auai iai se tagata o lou aiga, sau uō, se tagata e finauina au aiā, poo seisi lava tagata i le iloiloga o lau fuafuaga faata'atia. O le iloiloina o lau fuafuaga faata'atia NDIS muamua e tele ina faia i le mae'a ai o le 12 masina talu ona amata. Mo isi fuafuaga faata'atia i le lumana'i, e mafai ona ofo atu se fuafuaga faata'atia mo le 24 masina pe a iloa e le tele se suiga i ou mana'oga.

Iloiloina o fuafuaga faata'atia a tamaiti

O le 'autū o le vave faauilavea o le faaititia lea o a'afiaga mai mana'oga faapitoa poo le faatuai o le tuputupua'e o se tagata e auala i le ofoina iai o tautua lagolago i se taimi vave. A faapea o loo mauaina e lau tama tautua lagolago e auala mai i le Early Childhood Early Intervention (ECEI), o lana iloiloga e tele ina faia e le So'otaga ECEI.

O le ulufaleina e lau tama o le NDIS e su'esu'eina i taimi uma e faia ai le iloiloga o lana fuafuaga faata'atia. O le taimi o le iloiloga e faatatau lava i mana'oga o lau tama. E faia lea ina ia siaki ai o tautua lagolago mai le ECEI o loo aogā e fesoasoani i lau tama. A si'itia le tulaga tuputupua'e o lau tama ma 'ausia ona sini 'autū, e ono le toe mana'omia ni tautua lagolago mai le NDIS

Ae le'i oo i le fitu tausaga le matua o lau tama, e ono silasila le So'otaga ECEI i ni mana'oga o lau tama i le lumana'i. A faapea e le'i iai muamua sana fuafuaga faata'atia NDIS, e ono silasila le So'otaga ECEI pe mafai ona avea ma tagata auai i le NDIS ma mauaina ai sana fuafuaga faata'atia NDIS.

Isi faamatalaga e mana'omia mo le fonotaga e iloilo ai lau fuafuaga faata'atia

E ono mana'omia lou aumaia o ni su'esu'ega poo ni ripoti mai au tautua i le fonotaga e iloiloina ai lau fuafuaga faata'atia. E faailoa ai pe faapefea ona fesoasoani atu tautua lagolago ma 'au'aunaga ina ia 'ausia ou sini 'autū. E ono aumai ai foi i ripoti nei ni fautuaga i tautua lagolago ma 'au'aunaga e te ono mana'omia i le lumana'i. O le a talanoa atu lau So'otaga ECEI, LAC poo le NDIA ia te 'oe.

Ripoti e tatau ona ou aumaia

Faata'ita'iga. Ripoti o faagasologa malosi mai la'u occupational therapist.

Tapenaga mo le toe iloiloina o lau fuafuaga faata'atia

O le toe iloiloina o lau fuafuaga faata'atia, o se avanoa lea e siaki ai poo aogā au tautua lagolago ma 'au'aunaga e fesoasoani e 'ausia ou sini 'autū. E tāua tele le aogā o lau fuafuaga faata'atia NDIS ma lau faatupega mo 'oe, ma mafai ona fetu'una'i ma ni suiga i lou soifuaga ma sini 'autū.

Mafaufau i:

- Mea na lelei ona faagalua'ina i lau fuafuaga faata'atia.
- Mea na le'i lelei ona faagalua'ina i lau fuafuaga faata'atia.
- Pe ua 'ausia ou sini 'autū pe ua iai ni la'asaga aga'i i le 'ausiaina o nei sini.
- Poo a sini 'autū e tatau ona faa-auau ona e galue iai, ae o a ni sini 'autū ua tatau ona suia.
- O ai e fesoasoani atu ina ia 'ausia ou sini 'autū
- Pe e te mana'omia tautua lagolago mai le NDIS i le lumana'i.
- Pe e te mana'o e suia atoa le auala e pulea ai le faatupega o lau fuafuaga faata'atia pe na o se vaega.

E te le filifilia ni sini 'autū fou i taimi uma o le iloiloga, ae o lau fuafuaga faata'atia, tautua lagolago ma 'au'aunaga, e tatau ona fesoasoani atu ia te 'oe i la'asaga aga'i i luma, 'ausia ni mea fou ma mulimuli ane, 'ausia ou sini 'autū va'ai mamao.

E ono suia lau fuafuaga faata'atia i se taimi

E pei ona faamatalaina atu i le **Tusi 1 - Malamalama i le NDIS**, o le NDIS na fausia ina ia si'itia le tulaga o tomai ma le tuto'atasi o tagata ina ia soifua ai i se soifuaga sili atu ona manuia. Ae o e galue ma amata ona 'ausia ou sini 'autū, o le aofa'i o tautua lagolago e te mana'omia o le a suia foi.

A faapea o se 'au'aunaga, poo se tautua lagolago faauilavea poo se masini tekonolosi ua si'itia ai lou tulaga tuto'atasi ma faaitiitia ai lou faalagolago i ni tautua faaopoopo, e ono faaitiitia pe e te ono le toe mana'omia se faatupega i lalo o se fuafuaga faata'atia NDIS.

O lona uiga e te le mana'omia se faatupega NDIS i le taimi nei, ae mafai ona e feso'ota'i mai i le lumana'i pe a e mana'omia ai.

O tagata ma mana'oga faapitoa e oso faavaitaimi (se mana'oga faapitoa e femoumoua'i ona a'afiaga i aso ta'itasi) e ono suia foi le tulaga o a latou faatupega NDIS i se taimi, ae o suia o latou mana'oga faapitoa i se vaitaimi.

“

“Ia te a'u, o le mea sili i le NDIS o le suiga ua mafai ona ou faia e fesoasoani ai i le olaga o se tamaititi ma lona aiga.”

**JOANNA BUTTFIELD, TAUTUA
RESITARAINA NDIS**

Mea e talanoaina i le iloiloga o lau fuafuaga faata'atia

O a mea na lelei ona faatinoina i lau fuafuaga faata'atia? O a ni sini 'autū na 'ausia?

Faata'ita'iga. Na ou maua le tautua lagolago e faia fe'au i le fale e pei o le tagamea, faamago ma fesoasoani ou te ta'ele.

Faata'ita'iga. Ua uma la'u a'oga faata'ita'i mo galuega, ma ua ou sauni e sa'ili sa'u galuega.

O a ni mea e le'i lelei ona faatinoina?

Faata'ita'iga. Ou te mana'omia pea se fesoasoani i le sa'iliga o sa'u galuega. O le maua o sa'u galuega se tasi o sini 'autū vaai mamao o la'u fuafuaga faata'atia.

Faata'ita'iga. Ua sui soo e la'u tautua le tagata faigaluega e fesoasoani mai ia te a'u.

O a ni fesili e te fia faia i le auala o loo pulea ai lau fuafuaga faata'atia? E te mana'o e sui le auala o loo pulea ai lau faatupega?

Faata'ita'iga. Ou te iloa e mafai ona ou puleaina se vaega o la'u fuafuaga faata'atia, ae o le mea atoa. Ou te fia talanoaina le mataupu lenei i le isi iloiloga o soso'o nei o la'u fuafuaga faata'atia.

O a ni sini 'autū fou mo lau fuafuaga faata'atia o soso'o mai?

Faata'ita'iga. Ou te mana'o e si'itia lo'u tulaga tuto'atasi ma mulimuli ane o'u toe foi i se galuega.

Ni au tusitusiga faamau ma fesili

Faata'ita'iga. E mana'o lo'u atalii e toe auai i ta'aloga ae ou te le mautinoa ni ta'aloga tala feagai mo ia ma lona mana'oga faapitoa. O a ni filifiliga e maua i lo'u pitonu'u?

Faata'ita'iga. E faapefea ona faasoala'u fuafuaga faata'atia ma a'u tautua?

1

2

3

O le a le isi la'asaga e soso'o ai?

Ua e faamalieina mana'oga e mafai ai ona e ulufale ma maua faatupega i lalo o le NDIS.

Ua pasia lau fuafuaga faata'atia NDIS ma ua e malamalama i mea e mafai ona faaoga iai lau faatupega.

Ua e filifilia tautua e tala feagai ma 'oe ma ua e silafia le mea e faia pe a tula'i mai ni faafitauli e le'i maitauina.

Ua e iloa isi 'au'aunaga alaalfaga ma le malo e mafai ona e mauaina, ma a mana'omia e feso'ota'i e lau LAC poo lau So'otaga Tautua ia 'au'aunaga mo 'oe.

Faafeso'ota'i lau So'otaga ECEI, LAC poo lau So'otaga Tautua pe a iai ni au fesili, pe iai se suiga i lou tulaga faalesoifuaga poo seisi lava mataupu e te fia talanoaina.

O le a faafeso'ota'i atu 'oe pe a oo i le taimi e iloiloaina ai lau fuafuaga faata'atia. Faatumu ma aumai le tusi leni i le fonotaga e iloilo ai lau fuafuaga faata'atia.

Mo nisi faamatalaga i leni tusi, faamolemole faafeso'ota'i:

www.ndis.gov.au

National Disability Insurance Agency

☎ Telefoni 1800 800 110

f Sa'ili matou i le Facebook/NDISAus

🐦 Mulimuli mai i le Twitter @NDIS

Mo tagata e mana'omia se fesoasoani i le Igilisi

🗣 TIS: 131 450

Mo tagata e logonoa pe le mafai ona tautala

☎ TTY: 1800 555 677

🗣 Tautala ma Faalogo: 1800 555 727

📺 'Upega tafa'ilagi relay: National Relay Service
www.relayservice.gov.au